

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Úvodní list

Název školy	Obchodní akademie, České Budějovice, Husova 1
Číslo šablony/ číslo sady	32/21
Poř. číslo v sadě	18
Jméno autora	Lenka Kubátová
Období vytvoření materiálu	Září 2013
Název souboru	VY_32_INOVACE_21_UCE_18
Zařazení materiálu podle ŠVP	Účetnictví – 4. ročník 1. Časové rozlišování nákladů a výnosů
Téma	Náklady a výnosy z hlediska ZDP
Druh výukového materiálu	Výkladový text (MS Word)
Anotace	<p>Výukový materiál uvádí náklady a výnosy v členění podle zákona o dani z příjmů (ZDP). V textu jsou vyjmenovány výsledkové účty, na kterých se účtují položky, které nesmí ovlivnit základ daně z příjmů.</p> <p>Výkladový text je vhodné zařadit před téma Časové rozlišování nákladů a výnosů (opakování nákladů a výnosů) a později je vhodný při výkladu tématu Úprava výsledku hospodaření na základ daně z příjmů.</p> <p>Na začátku vyučovací hodiny je vhodné rozdat žákům kopii pracovního listu. Žáci si nemusí zapisovat zadání úkolů, čímž se získá čas na rozbor řešení.</p> <p>Pracovní list obsahuje řešení úkolů.</p> <p>Pomůcky: kopie pracovního listu, dataprojektor, tabule</p>
Použitý zdroj	<p>HOLÁ, Karla a Jitka ZNEBEJÁNKOVÁ. <i>Maturitní otázky - účetnictví</i>. 1. vyd. Praha: Fragment, 2008, Maturitní otázky. ISBN 978-80-253-0596-6.</p> <p>KOUT, Petr a Tomáš LÍBAL. <i>Komplikované účetní případy a jejich daňové dopady</i>. 1. vyd. Praha: VOX, 2013, Účetnictví a daně (VOX). ISBN 978-80-87480-13-7.</p> <p><i>Zákon č. 586/1992 Sb., o dani z příjmů, ve znění pozdějších předpisů</i></p>

NÁKLADY A VÝNOSY Z HLEDISKA ZÁKONA O DANI Z PŘÍJMŮ

Náklady jsou peněžním vyjádřením spotřeby majetku, práce zaměstnanců a nakoupených cizích služeb.

Výnosy jsou peněžním vyjádřením hodnoty provedených výkonů.

Při účtování účetních případů, které se týkají nákladů a výnosů, je potřeba stanovit jejich **vliv na základ daně z příjmů (ZDP)**. Účetní jednotka si stanoví způsob vedení analytické evidence k nákladovým a výnosovým účtům pro zjištění základu daně z příjmů.

Členění nákladů a výnosů z hlediska ZDP

náklady daňově uznatelné – náklady, které ovlivní účetní výsledek hospodaření a sníží základ daně z příjmů

náklady daňově neuznatelné – náklady, které ovlivní pouze účetní výsledek hospodaření (§ 24 a 25 ZDP)

výnosy zahrnované do základu daně – výnosy, které ovlivní výsledek hospodaření a zvýší základ daně z příjmů

výnosy nezahrnované do základu daně – výnosy, které ovlivní pouze účetní výsledek hospodaření (§ 23 ZDP)

Příklad řešení analytické evidence pro účely ZDP v programu POHODA:

The image shows two screenshots of the POHODA accounting software interface. Both screenshots are titled 'POHODA EDU - Školní verze - [Účtová osnova]'. The top screenshot shows an account with 'Číslo' 501000, 'Název' 'Spotřeba materiálu', 'Druh' 'Výsledkový', and 'Typ' 'Daňový'. The bottom screenshot shows an account with 'Číslo' 513000, 'Název' 'Náklady na reprezentaci', 'Druh' 'Výsledkový', and 'Typ' 'Nedaňový'.

Analytická evidence je vedena pomocí pole Typ.

1. Daňově neuznatelné náklady V PLNÉ VÝŠI

účet 513 – Náklady na reprezentaci – pohoštění, občerstvení a dary obchodním partnerům (§ 25 odst. 1 písm. t)

POZOR: **Propagační a reklamní předměty** se účtují na účet 501 – Spotřeba materiálu jako daňově uznatelné náklady. Podmínkou je, že jsou opatřeny logem nebo ochrannou známkou, nepodléhají spotřební dani s výjimkou tichého vína (nejedná se o šumivé víno, které podle zákona o spotřebních daních splňuje stanovený obsah alkoholu), cena jednoho předmětu nesmí přesáhnout částku 500 Kč.

účet 525 – Ostatní sociální pojištění – zdravotní a sociální pojištění na limit zákonného pojištění

účet 526 – Sociální náklady individuálního podnikatele – zdravotní a sociální pojištění osoby samostatně výdělečně činné, společníka v. o. s., komplementáře k. s.

účet 528 – Ostatní sociální náklady – příspěvek na stravování nad limit stanovený ZDP, příspěvky poskytované zaměstnancům ze sociálních fondů (např. příspěvky na kulturní pořady, sportovní akce, rekreace aj.)

účet 543 – Dary – peněžní a nepeněžní dary

POZOR: Je stanovena minimální a maximální hranice daru poskytnutého na stanovené účely, která je daňově účinná jako odčitatelná položka od základu daně.

účet 545 – Ostatní pokuty a penále – nesmluvní pokuty a penále – pokuty a penále vyúčtované finančním úřadem, správou sociálního zabezpečení, zdravotními pojišťovnami, jinými správními orgány

účet 554 – Tvorba a zúčtování ostatních rezerv – rezervy tvořené podle vnitropodnikové směrnice – např. rezervy na záruční opravy, soudní spory aj.

účet 559 – Tvorba a zúčtování opravných položek v provozní činnosti – přechodné snížení ocenění dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku, zásob a příp. pohledávek

POZNÁMKA: Obdobně jsou daňově neuznatelné náklady při tvorbě a zúčtování ostatních rezerv a opravných položek ve finanční a mimořádné činnosti.

2. Daňově neuznatelné náklady ČÁSTEČNĚ

účet 521 – Mzdové náklady, účet 522 – Příjmy společníků a členů družstva ze závislé činnosti, účet 523 – Odměny členům orgánů společností a družstva – sražené zdravotní a sociální pojištění, které nebylo odvedeno do konce měsíce následujícího po uplynutí zdaňovacího období (obv. 31. 1. násl. roku)

účet 524 – Zákonné sociální pojištění – zdravotní a sociální pojištění neuhrazené do 31. 1. násl. roku

účet 532 – Daň z nemovitosti – nezaplacená daň z nemovitostí

účet 538 – Ostatní daně a poplatky – daň dědická, daň darovací, nezaplacená daň z převodu nemovitosti

účet 541 – Zůstatková cena prodaného DNM a DHM – pořizovací cena pozemku a neodpisovaného hmotného majetku převyšující příjem z prodeje, účetní zůstatková cena převyšující daňovou zůstatkovou cenu prodaného DNM a DHM,

účet 544 – Smluvní pokuty a penále – nezaplacené sankce ze smluvních vztahů za porušení obchodních smluv, přepravních podmínek, pozdní úhradu aj.

účet 546 – Odpis pohledávky – v případě nesplnění podmínek ZDP (§ 24 odst. 2 písm. y)

účet 548 – Ostatní provozní náklady – příspěvky zájmovým sdružením a ostatní příspěvky právnickým osobám

účet 549 – Manka a škody, účet 569 – Manka a škody na finančním majetku, účet 582 – Škody – pokud přesahují výši náhrad, účetní zůstatková cena vyřazeného majetku, pokud daňovou zůstatkovou cenu

účet 551 – Odpisy DHM a DHM – částky účetních odpisů, které přesahují daňové odpisy, účetní zůstatková cena zlikvidovaného majetku, pokud daňovou zůstatkovou cenu

3. Výnosy nezahrnované do základu daně

účet 644 – Smluvní pokuty a úroky z prodlení – nezaplacené smluvní pokuty, úroky z prodlení a jiné sankce ze závazkových vztahů

účet 646 – Výnosy z odepsaných pohledávek – inkaso pohledávky, která byla v minulosti odepsána do nedaňových nákladů

účet 662 – Úroky – výnosy zdaněné srážkou u zdroje nebo od daně osvobozené

účet 665 – Výnosy z dlouhodobého finančního majetku, účet 666 – Výnosy z krátkodobého finančního majetku – podíly na zisku, dividendy, úroky z dluhopisů aj. zdaněné srážkou u zdroje